

UVs strategi: Kunnskap, deltagelse og ansvar for bærekraftige samfunn

Innledning – utfordringer og muligheter

I dagens samfunn med stor kompleksitet og stadig høyere krav til kompetanse øker læringsutfordringene for elever, studenter, lærere og deltagere i arbeidslivet. Blant annet påvirker digitaliseringen ulike faglige, kognitive, sosiale, kulturelle og emosjonelle forhold i alle menneskers liv. Betingelsene for læring og undervisning endres i utdanning, arbeid og fritid. Dagens samfunn er også preget av usikkerhet om framtida, og om utviklingen mot framtidens samfunn vil være bærekraftig i bred forstand.

På denne bakgrunnen blir det avgjørende at forskning og utdanning bidrar med en nyansert forståelse av hva kunnskap er, hvordan kunnskap blir til, og hvordan kunnskap kan tas i bruk. Gjennom utdanning kan nye generasjoner rustes for framtidens samfunn. Kunnskap om utdanning, oppvekst og utvikling av kompetanser er kjernen i våre studieprogrammer. Fakultetets studieprogrammer skal være kjennetegnet ved høy kvalitet og relevans for samfunn og arbeidsliv i dag og i framtida. Utdanningsmiljøene ved fakultetet vil bidra til innovasjon og nyskaping i læring og undervisning.

Fakultetets virksomhet bygger på fri, uavhengig forskning. Fri forskning er en grunnleggende verdi ved universitetet. Akademisk frihet må kontinuerlig tematiseres og legitimeres som grunnlag for kritisk tenkning og nysgjerrighetsdrevet forskning. Vi legger avgjørende vekt på at det er den frie forskningen som skaper ny kunnskap på lang sikt. Overordnet er akademisk frihet grunnlaget for all forskning ved UV.

UVs forskning skal inngå i et samspill med fakultetets utdanninger og bidra til å definere, forstå og løse samfunnsmessige utfordringer knyttet til utdanning, undervisning, læring og oppvekst. Som et fakultet med et klart oppdrag fra samfunnet har UV en spesielt sterk kobling til skolen gjennom sin lærerutdanning, men også til resten av utdanningssektoren og til institusjoner for læring og kompetanseutvikling i arbeidslivet. Både forskning som initieres av forskerne selv, og forskning som bygger på et tett samspill med eksterne aktører, bidrar til utvikling av samfunnet i form av nye forskningsbaserte tilbud og tiltak.

Historisk bakgrunn

Det utdanningsvitenskaplige fakultet har etablert seg som en samfunnsformende institusjon ved Universitetet i Oslo. Den formelle etableringen i 1996 markerte en viktig overgang fra flere spredte miljøer til en institusjonalisering av utdanningsvitenskap som et samlet kunnskapsområde. Fakultetet er et av de største europeiske fagmiljøene innen utdanningsvitenskap. Samling av fagmiljøene har gitt grunnlaget for en rekke sterke internasjonalt orienterte forsknings- og utdanningsmiljøer.

Utdanningsvitenskap er et sammensatt kunnskapsområde som omfatter oppvekst, læring, undervisning og styring og ledelse i hele utdanningssektoren og læring i arbeidslivet. Forskning og utdanning rettet mot skolen utgjør et klart tyngdepunkt i UV's virksomhet. Fakultetet er bærer av en stolt og viktig historie om utdanning i Norge. Fra pedagogisk seminar ble etablert i 1907, og vi fikk vår første professor i pedagogikk, Helga Eng, i 1938, til dagens fakultet, har vi utviklet kunnskap om utdanning, undervisning, læring og oppvekst, som har vært med å forme det norske utdanningssystemet. Grunnleggende og relevant utdanningsforskning er en forutsetning for å kunne møte fremtidens utfordringer knyttet til kunnskap, ansvar og demokrati i bærekraftige samfunn. Nyansert og kritisk forståelse av kunnskap, kunnskapstilegnelse og bruk av kunnskap legger grunnlaget for deltagelse på arenaer i et liberalt demokrati.

Commented [SRL1]: Leseveiledning:

Dette er en bearbejdet versjon fra Fak styre forrige diskusjon.

Bearbejdingen har skjedd i form av:

Ledelsen ved alle enhetene har gjort en kritisk lesning med innspill.

Ledelsen ved alle enhetene har skrevet inn korte beskrivelser av «sin» enhet.

Disse er justert noe ut fra innspill fra dekanatet.

Administrativ utvikling er beskrevet, men kan utvides noe.

Vi ønsker en diskusjon av teksten samlet sett og av enkeltelementer.

NB! Dok skal språkvaske før ferdigstillinge (ikke gjort ennå)

Commented [SRL2]: Videre arbeid med strategien – tentative tidsplan:

Fak styre 12.3

Presentasjon og diskusjoner på personalmøter i april/mai

Ferdigstilling i mai

Vedtas på fak styremøte i juni.

Ambisjon og retning i forskning og utdanning

UV-fakultetet har som ambisjon å være et ledende europeisk fakultet innen utdanningsforskning, blant annet på områder som utvikling av språk- og lesekompetanse, læring i digitale omgivelser, sosial inkludering, undervisning og læring i og på tvers av skolefag og på måling av læringsutbytte i utdanning. Vi vil også bidra til utvikling av utdanningssektoren i Norge; av opplæringen i skolen, lærerutdanning, annen høyere utdanning og spesialpedagogikk, gjennom reformer, styring og ledelse av skolen, og av læring gjennom livet.

Studentene ved UV skal i økende grad engasjeres gjennom aktiviteter i studieprogrammene, og forskningsnærhet er et overordnet prinsipp for alle utdanninger ved fakultetet. Studentene skal utvikle grunnleggende og relevante kompetanser innen fag, metoder og varierte kunnskapsformer og i de kunnskapsområder og profesjonene de utdannes for. Videre skal de utvikle kompetanser i design av undervisning og læringsaktiviteter, som skaper vilkår for dybdelæring og kritisk vurdering av fag og metoder, og delta aktivt i kunnskapsutviklingen ved fakultetet.

Forskning

Fakultetets forskning skal være drevet av intellektuell nysgjerrighet, initiert på forskningens egne premisser og av åpenhet for nye fenomener, store samfunnsutfordringer og utfordringer på tvers av kunnskapsområder og sektorer. Vi legger avgjørende vekt på at forskningen skal være langsiktig og bidra til ny teori, nye metoder, nye forskningsdesign og typer av resultater. Forskningen skal skape grunnlag for utvikling og læringsprogresjon for enkeltindivider og bidra til kollektiv kunnskapsutvikling.

Fakultetet vil øke sine ambisjoner og initiere forskning med en høyere risiko enn før. Det vil innebære både innovative metodiske tilnærminger og utvikling av nye faglige perspektiver i samarbeid med ulike aktører ved Universitetet i Oslo, samt nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere. Forskning ved fakultetet skal gjennomføres på etisk og juridisk forsvarlige måter innenfor eksisterende rammeverk knyttet til åpenhet og transparens. Fakultetet vil arbeide for å forbedre forskningskvalitet, etterprøvbarhet og transparens gjennom høye metodologiske standarder og tilslutning til Open Science.

Fakultetet vil vektlegge forskning på hvordan utdanningsinstitusjonene i større grad kan bidra til elevers og studenters forståelse for betydningen av bærekraftig utvikling, og på hvordan utdanning kan bidra til å øke deres handlingsberedskap i utviklingen av bærekraftige samfunn.

I skolen og i høyere utdanning legges det avgjørende vekt på at elever og studenter arbeidet i og på tvers av fag. Tverrfaglighet innebærer en stor kognitiv, sosial og emosjonell utfordring for elever og studenter. Fakultetet har som ambisjon å bidra til forståelse av hvordan tverrfaglig kunnskap kan bidra til elevers og studenters utvikling. Hvordan kunnskapen er organisert, vil kunne ha avgjørende betydning for hva som læres, og hvor og hvordan kunnskapen kan tas i bruk.

Fakultetet vil i perioden legge spesiell vekt på noen sentrale utfordringer og problemstillinger:

- Vi lever i en kultur der et bredt spekter av kompetanser er sentrale for å fungere i samfunnet. Vi trenger mer kunnskap både om forutsetningene for å utvikle disse kompetansene, og om undervisningspraksis som fremmer læring hos elever og studenter i fag og på tvers av fag.
- Gode literacy-ferdigheter er viktig i utviklingen av kritisk tenkning og en forutsetning for å kunne delta i samfunnet som en demokratisk medborger. I en verden med rask og enkel tilgang til pålitelig så vel som upålitelig informasjon er det å utvikle elevenes kompetanse til kritisk tenkning en av de viktigste oppgavene skolen har. Hvordan kan barn og unge lære seg å håndtere

tilgang til nærmest ubegrensede mengder informasjon, og hvordan utvikler de kompetanse i å velge informasjon som representerer gyldig kunnskap?

- Utdanning, fritid og arbeidsliv er sterkt påvirket av digitaliseringen i samfunnet. Hvordan kan barn, unge og voksne best lære seg å beherske en digital verden, og hvordan kan digitale ressurser brukes i undervisning og bidra til læring i et livslangt perspektiv?
- Sosiale og individuelle forskjeller gir ulike forutsetninger for å lære. Hvordan og i hvilken grad kan vi tilrettelegge utdanning for å gi flest mulig like muligheter til å delta og oppnå sitt potensiale i skole og høyere utdanning?
- Vurdering og måling har fått økt betydning i utdanningssystemet for å få pålitelig og gyldig informasjon om dets kvalitet, og nye typer av målinger er avgjørende for å få et helhetlig bilde av elevers og studenters utvikling av kompetanse. Hvordan bør pedagogiske målinger utformes, og hvordan kan resultatene brukes for å styrke opplæringen?
- Utdanning av lærere og utvikling av læreres profesjonskompetanse har avgjørende betydning for utviklingen av kunnskapssamfunnet. Det er behov for forskning på praksis i lærerutdanningene, på læreres profesjonsutvikling over tid og på veiledning av nye lærere.
- Utdanningssystemer reformeres jevnlig. Hvordan kan vi forstå reformer, og hvordan kan skolen og andre utdanningsinstitusjoner styres og ledes i fremtiden med endringer i betingelser for læring og undervisning, økende digitalisering, utvikling av bærekraftige samfunn som forutsetter endringer i kunnskap, normer og verdier?

Digitale omgivelser og verktøy har fått mer plass i utdanningsforskning, og fakultetet vil videreutvikle lab-miljøene innen forskningsinfrastruktur og deres arbeid knyttet til innsamling, lagring og analyse av data. UVs digitale labor skal også bidra til design av nye typer av omgivelser og ressurser for undervisning og læring.

Utviklingen av utdanningsvitenskap som et forskningsfelt henger sammen med forskerutdanning og rekruttering av PhD studenter og postdoktorer. Vi vil vektlegge at ferdige kandidaters forskning holder et høyt internasjonalt nivå faglig og metodisk, at kandidatene har utviklet et godt faglig nettverk og følger etablerte forskningsetiske normer. Forskerutdanningen vil ha en sterk internasjonal orientering og bidra til utviklingen av gode forskningsmiljøer også nasjonalt.

Vi skal løfte frem og bidra til nyanserte diskusjoner om kunnskapens grenser og hva forskning kan og ikke kan si om fakultetets kunnskapsområder, utdanning, undervisning, læring og oppvekst. Dette er en viktig del av fakultetets ansvar i formidling og bruk av kunnskap.

Utdanning

UV-fakultetet skal videreføre og styrke forskningsbaserte utdanninger, både profesjonsutdanninger, erfaringsbaserte utdanninger og disiplinutdanninger, som ivaretar samfunnets behov for høyt spesialisert kompetanse i lærerprofesjonen og i utdanningsledelse, i pedagogikk og spesialpedagogikk, og i måling av kvalitet i læring og utdanning. Samtidig skal utdanningene svare på nye samfunnsutfordringer ved å utdanne studenter som kan bidra til bærekraftig utvikling og håndtere et økende informasjonsmangfold og en økende digitalisering av utdanningsfeltet. I møte med forventninger om innovasjon og økt samvirke med samfunnet omkring skal UV-fakultetet styrke sin satsing på kunnskap i bruk gjennom robuste partnerskap med skoler og andre institusjoner i utdanningssektoren og aktivt bidra til læring gjennom livsløpet.

Gjennom en forskningsforankret utdanning skal fakultetets studieprogrammer gi studentene høy faglig kompetanse på sine felt. Fakultetet skal styrke studentenes forskningsmetodiske kompetanse og deres kompetanse i å anvende kunnskap. Utdanningene skal bidra til å heve standarden for profesjonalitet innenfor utdanningsfeltet. Utdanningene skal gi studentene dybdeforståelse og gjøre dem i stand til å bidra til kritisk og systematisk kunnskapsutvikling og anvende sin kompetanse på ulike samfunnsarenaer.

Fakultetet skal gi studenter pedagogisk og spesialpedagogisk kompetanse som støtter inkluderende og likeverdig utdanning nasjonalt og internasjonalt. UV-fakultetet skal utdanne lektorer, pedagoger, utdanningsledere og målingsspesialister som fremmer kunnskapsforståelse, kunnskapsbaserte beslutninger og demokratisk deltakelse.

Fakultetet skal utdanne studenter med en kritisk-analytisk kompetanse som gjør dem i stand til å håndtere et stadig sterkere informasjonsmangfold. Studieprogrammene skal styrke studentenes internasjonale erfaring og forståelse og deres kompetanse i bruk av kunnskap.

Utdanningene ved UV-fakultetet skal gi studentene kompetanse i å lede prosesser for kunnskapsutvikling. I studiene skal studentene få erfaring med undervisnings- og arbeidsformer og oppgave- og eksamensformer som inviterer til kritisk undersøkende tilnærminger og utvikler evnen til å møte komplekse og åpne problemstillinger.

Kunnskap i bruk og forskningsformidling

UV-fakultetet skal styrke og videreutvikle sine forpliktende partnerskap for langsiktig kompetanseutvikling med skoler og andre relevante institusjoner. Fakultetet vil videreføre og videreutvikle institusjonelle ordninger for livslang læring for lærere, skoleledere, spesialpedagoger og pedagoger innenfor et bredt spekter av institusjoner i arbeidslivet.

En viktig del av UVs arbeid med kunnskap i bruk er å utvikle forskningsbaserte modeller for forbedring av læring og undervisning. Vi ser at læring gjennom hele livet øker i betydning for den enkelte samfunnsborger, for bedrifter og institusjoner og for samfunnet generelt. UV-fakultetet vil styrke sitt samspill innen forskning og utdanning med eksterne institusjoner og organisasjoner for å gi tilgang til nyere forskning og metoder, og for å legge grunnlag for læring og organisatorisk utvikling.

Fakultetet vil bidra til samfunnsutviklingen gjennom forskning, innovasjon, kompetanseutvikling i skolen (FIKS og bidrag fra alle relevante miljøer), universitetsskolesamarbeidet og nye modeller for kunnskap i bruk rettet mot andre sektorer. Fakultetet vil også bidra til kompetanseutvikling gjennom aktiv formidling av kunnskap i ulike kommunikasjonskanaler og på en rekke møteplasser.

UV som en arena for læring, ledelse og organisatorisk utvikling

Universitetet som samfunnsinstitusjon er i endring og legitimering av de grunnleggende verdiene er mer sentralt enn noen gang. Dette innebærer blant annet at forventninger og krav til ledelse vil øke fremover. Økt konkurranse om eksterne midler vil forutsette at mange ansatte også utvikler sin lederkompetanse mer generelt og i form av prosjektledelse. Konkurranse og samarbeid må balanseres slik at det blir produktivt for fakultetet og den enkelte. Når forventninger og krav til ledelse endres, vil administrativ ledelse og prosjektledelse bli avgjørende for arbeids- og læringsmiljøet.

Alle som er ansatt eller studerer ved UV, skal møte et utfordrende og støttende lærings- og utviklingsmiljø. Forskning, utdanning og kunnskap i bruk vil de neste 10 årene forutsette nye måter å organisere arbeidet på. Vi må i langt sterkere grad enn i dag skape utviklingsprosesser der alle ansatte ved UV bidrar til å utvikle oss som institusjon.

At arbeidet skal være utfordrende, innebærer at kontinuerlig utvikling av kompetanser innen fakultets kunnskapsområder skal være et sentralt kjennetegn ved UV-fakultetet. At det skal være støttende, innebærer at kolleger skal støtte og stimulere hverandre til prestasjoner som gjør UV til et attraktivt arbeids- og læringsmiljø.

Alle ansatte ved UV skal bidra til en mer fleksibel og kunnskapsbasert institusjon. Fremtidens utfordringer krever kompetente medarbeidere og mer samarbeid. Forskning, utdanning og kunnskap i bruk krever i større grad enn tidligere avanserte former for samspill og koordinering.

Alle ansatte ved UV skal mestre digitaliseringen slik at arbeidet blir mer effektivt og stimulerende.

Rekruttering

Når ambisjonen ved UV er å bli et ledende europeisk fakultet, vil det være avgjørende at rekruttering av vitenskapelige ansatte foregår både internasjonalt og nasjonalt. Internasjonal og nasjonal rekruttering er derfor et prioritert område og krever en differensiert rekrutteringsstrategi. UV vil intensivere innsatsen i rekruttering for et økt mangfold av ansatte.

Vi vil rekruttere studenter som kan bidra til utformingen av fremtidens samfunn, god utdanningsledelse og elevers utvikling i skolen. Det er viktig at elever og studenter kan få erfaring med rollemodeller fra et bredt samfunnspekter. Studentene ved UV skal sikres forskningsbasert kunnskap som de kan ta i bruk i yrkeslivet og som samfunnsborgere, og verdier som de kan bygge på gjennom sine livsløp.

Til forskning og utdanning skal vi rekruttere ansatte som kan bidra til at UV forsterker sin posisjon som et ledende europeisk miljø for utdanningsforskning. Vi skal også rekruttere ansatte som kan gi viktige bidrag til en økt kvalitet i vårt nasjonale samfunnsoppdrag knyttet til lærerutdanning, skoleforskning, høyere utdanning og læring gjennom livsløpet.

Karriere- og kompetanseutvikling

For stipendiater, postdoktorer og nytilsatte i kombinerte vitenskapelige stillinger vil UV utvikle et program for karriereutvikling. Med nye krav om pedagogiske kvalifikasjoner vil personalledelse av vitenskapelig tilsatte bli viktigere enn før.

Ressurser [vil bli noe utvidet i siste versjon om administrasjon]

Bruk av ressurser vil i fremtiden være mindre knyttet til organisatoriske enheter med klart definerte grenser enn i dag. Dette betyr at ledelsen og alle ansatte må bidra til å ta ressurser i bruk mellom nivåer i organisasjonen og på tvers av organisatoriske grenser. Vi må utvikle sterke koblinger der digitale ressurser kan gjøre UV som fakultet til en bedre institusjon ved UiO og i samfunnet. Dette forutsetter at alle ansatte utvikler kompetanse og kapasitet til kontinuerlig forbedring av fakultetets samlede virksomhet.

Bruk av digitale ressurser vil bli en viktig utfordring i det kommende tiåret fordi slike ressurser kan brukes i en rekke ulike oppgaver og til ulike formål. Når UiO kan gi tilgang til og strukturelt tilrettelegge for bruk av data om studentenes forløp kan vi utvikle oppfølgingssystemer som er langt mer presise enn i dag. Læringsanalyse er fremvoksende kunnskapsområde der fakultetet vil ta et aktivt grep som fagmiljø ved UiO. Med bedre tilgang til digitale data kan det også utvikles nye og langt mer produktive ledelses- og styringsformer og muligheter for bred deltakelse i utviklingen av fakultetet.

Økt bruk av presise data vil bidra til bedre resultater både på kort og lang sikt. Studieprogrammene bør styres av normative mål og empiriske resultater. På grunnlag av bedre tilgang til relevante data vil vi

lettere kunne vurdere forhold ved frafall og gjennomføring i forhold til normative mål. Vi vil på et tidligere tidspunkt kunne foreta nødvendige justeringer i studieprogrammene slik at flere studenter lykkes.

Forskning, utdanning og ekstern finansiering.

Alle instituttene og CEMO har mange forskningsmiljøer som bidrar på et europeisk toppnivå. Enhetenes og deres forskningsmiljøer hevder seg meget godt i konkurransen om eksterne midler fra Norges forskningsråd (NFR) og andre nasjonale forskningsmidler. De siste årene har man lyktes i vinne frem innen utlysninger innen EU som European Research Council (ERC), Maria Sklodowska-Curie Actions og rammeprogrammet (Horisont). De neste ti årene er det en klar ambisjon for fakultetets forskningsmiljøer om lede et senter for fremragende forskning (SFF) og vi bør øke vårt gjennomslag innen EU-finansiering.

Forskningsfinansiering fra NFR er stadig mer variert rettet mot forskning, innovasjon og kompetanseutvikling. Når dette ses i sammenheng med annen nasjonal og nordisk finansiering (Nørforsk) er det viktig for fakultetet samlet sett å skape vilkår for en variert ekstern finansiering. Når det utlyses nasjonale forskningssentere innen fakultets kunnskapsområder vil vi delta denne typen konkurranser.

Innen utdanning øker den nasjonale konkurransen. Proted som er et senter for fremragende utdanning (SFU) innen lærerutdanning har virket nyskapende i åtte år. Fakultetet må sørge for enhetene utvikler kompetanser og organisatorisk repertoar slik at man har kapasitet til å delta på de konkurransearenaer som nå vokser frem – SFU og andre program. Samlet sett vil varierte strategier for ekstern finansiering være en viktig del av UVs samlede virksomhet.

Rekkefølgen mellom instituttene og CEMO i denne versjonen er: IPED, ISP, CEMO og ILS

Strategi Institutt for Pedagogikk (IPED)

Ambisjon

IPED har sterke forskningsmiljø med potensiale til å videreutvikle og synliggjøre sin posisjon overfor fremtidig rekruttering av studenter og samarbeid med internasjonalt ledende forskningsmiljø og nettverk. Vi vil knytte strategiske bånd med eksterne brukermiljøer både gjennom videreutvikling av praksiskomponenter i studier og utvikling av tverrfaglige og brukerorienterte forskningssamarbeid. Frem mot 2030 skal vi både konsolidere og videreutvikle vår virksomhet rettet mot forskning og utdanning som et ledende pedagogisk forskningsmiljø nasjonalt med internasjonal anerkjennelse.

Forskning

Et hovedtema frem mot 2030 vil være læring gjennom livsløpet. I vår studie- og forskningsportefølje dekker vi aldersspennet fra tidlig barndom til arbeidsliv og voksnes læring. Dette gir oss muligheter, men også utfordringer i måten dette skal håndteres i henhold til instituttets økonomiske og ressursmessige rammer. Konkret vil vi også ha et fokus på tema som; digital oppvekst, arbeidslivslæring, sosio-emosjonelle aspekter ved utvikling og inkludering, og dannelsens betydning i en tid med transformasjon og store samfunnsutfordringer. Ansatte ved IPED vil delta i den offentlige diskusjon om tema som er relevante for oss.

Vi skal være nyskapende i vår forskningsagenda noe som innebærer større grad av innovasjon metodologisk og tverrfaglig, samt være i forkant av nye forskningsområder av relevans for vårt fagfelt. Det må stimuleres til design-, metode og teoriutvikling for å utvikle nyskapende og tverrfaglige forskningsmiljø. Kvalitetsorientering i forskning vil også gjenspeiles i våre bidrag i fakultetets PhD-program. Det vil være viktig å integrere EngageLab og læringsanalyse tettere i vår forskningsstrategi og prosjektutvikling, som ledd i digitalisering og infrastruktur innen forskning.

Utdanning

Vårt primære mål vil være å ruste studentene for fremtidige arbeidsmarked og samfunnets kompetansebehov. Vi vil arbeide strategisk med å utvikle og kvalitetssikre våre studieprogram og læringsmiljø. Allerede fra første studieår vil det bli lagt vekt på å utvikle dybdeforståelse og innsikt om de ulike fagområdene og kritisk vurderingsevne om studienes innhold. Problematisering av kunnskapsbegrepet innen komplekse samfunn vil være et felles tema i det studentene møter i våre studier. Gjennomgående vil våre studieprogrammer være forskningsforankrede.

De nærmeste årene vil det bli gjort et arbeid for å bli mer aktuelle i profilen på våre studier i forhold til samfunnsrelevans og på den måten fremstå som attraktive for kommende studenter, og skape bedre vilkår for gjennomstrømming og trivsel i læringsmiljøet. Dessuten vil vi bruke og analysere tilgjengelige data om våre studenter og deres læring for å motvirke frafall og skape bedre studiekvalitet. Ressursanalyse av ulike studieprogram vil være et viktig grunnlag for utvikling av kompetanseprofilen i kommende periode.

Utvikling av nye arbeidsformer vil stå sentralt, der digitalisering vil være en viktig komponent. Det samme gjelder utvikling av studentenes metodekompetanse. Praksis vil være en viktig komponent i våre masterstudier som vi ønsker å kvalitetssikre og videreutvikle. Det vil gi oss muligheter til å bygge gode kontakter til privat og offentlig sektor og gjennom det oppleves av studentene og andre som samfunnsrelevante. På den måten vil vi overskride grensene mellom akademisk institusjon og andre samfunnsinstitusjoner og tilrettelegge for læring gjennom livsløpet og kunnskapsproduksjon med samfunnsrelevans.

Strategi Institutt for Spesialpedagogikk (ISP)

Ambisjon

ISP har som ambisjon å utvikle et kunnskapsgrunnlag som bidrar til at barn og voksne med spesialpedagogiske behov i større grad kan oppfylle sitt potensiale for læring og deltakelse i arbeids- og samfunnsniv. Ambisjonen skal realiseres gjennom praksisnær, studentaktiv undervisning og forskning av høy vitenskapelig kvalitet med særlig vekt på intervensjonsstudier, longitudinelle studier og dybdestudier av inkluderingsprosesser i utdanning og arbeidsliv.

Forskning

ISP ønsker å etablere seg som det ledende spesialpedagogiske forskningsmiljøet i Europa, og skal gi vesentlige bidrag til både teoriutvikling og utvikling av praksisnær kunnskap innen det spesialpedagogiske fagfeltet. Fram mot 2030 vil instituttet fokusere spesielt på fagområdene språk og kommunikasjon (herunder lesing og skriving), nevrouviklingsforstyrrelser, psykososiale vansker og inkludering/mangfold. ISP vil øke satsingen på metodologisk robusthet, samt åpne og etterprøvbare vitenskapelige prosesser. En slik satsning på forskningskvalitet vil innebære at studiene vil bli mer krevende og omfattende, samt at vi vil bruke flere ressurser per publikasjon. Veksten i antall publiseringer vil derfor trolig ikke bli like høy som i forrige tiårsperiode, men instituttet vil bli mer synlige i de fremste publikasjonskanalene.

ISP vil arbeide for at flest mulig av våre studier pre-registreres, og at vi publiserer data og analyseprotokoller åpent. Instituttet ønsker i større grad å utnytte de mulighetene som digitaliseringen gir, både i utvikling av kartleggingsverktøy og intervensjoner. Vår lab, Oslo Spesialpedagogikk- og læringslab (Oslo SPELL), vil ha et hovedansvar i denne utviklingen. Deler av det spesialpedagogikk fagfeltet ligger i skjæringspunktet mellom flere fagfelt og ISP vil bidra til å fremme et tverrfaglig

forskningsperspektiv på læring og inkludering, der helsefaglige og pedagogiske perspektiver integreres i større grad enn i dagens forskningslitteratur.

Utdanning

ISP har en god produksjon av studiepoeng, og emneevalueringer viser at vi generelt har tilfredse studenter. Instituttet har et bachelorprogram i spesialpedagogikk, en årsenhet, samt et masterprogram med fem ulike spesialiseringer: logopedi, spesifikke lærevansker, psykososiale vansker, audiopedagogikk og utviklingshemming, samt et internasjonalt masterprogram. De siste årene har ISP endret deler av studieemnene på alle programmer og med det økt både kvalitet og læringskrav for studentene. Innen 2020 vil det være gjennomført eksternt og intern evaluering av masterprogrammene og ISP forventer i 2021 videreutvikling i studieprogrammene i tråd med evaluering. Frem mot 2030 vil ISP ha fokus på studentaktiv undervisning, forskningsbaserte studieprogram og emner med nærhet til spesialpedagogisk praksis og samfunnsrelevans. Målsettingen er å kontinuerlig forbedre undervisningsporteføljen i samsvar med antall ansatte og deres kompetanse, og slik sikre høy studiekvalitet og forutsigbarhet i undervisningen. ISPs lab, Oslo SPELL skal få en mer sentral rolle i studieprogrammene, både ved styrke studentenes ferdigheter innen kartlegging, intervensjon, digitalisering og rådgiving, og ved å gi studentene bedre muligheter til å delta i forskningsprosjekter. Studentene våre skal utvise høy faglig kunnskap og refleksjonsevner når de møter spesialpedagogiske behov i et samfunn i endring. ISP vil videre fortsette arbeidet for å fremskaffe nasjonale retningslinjer for spesialpedagogisk utdanning, og for å heve studiets studieplassfinansiering i retning profesjonsfag.

Strategi CEMO 2030

Ambisjon

CEMO sin ambisjon i perioden fram til 2030 er å bidra til å løse grunnleggende samfunnsutfordringer kring læring og utvikling gjennom fremragende og relevant forskning innen pedagogiske målinger og psykometri, forskningsbasert undervisning og formidling samt å sørge for at kunnskapen om maling og vurdering tas i bruk i Norge og Norden på en bærekraftig og forsvarlig måte.

Senterets mål er å bli det ledende europeiske senteret innen pedagogiske målinger og psykometri innen 2030. For å oppnå dette, arbeider senteret målrettet med publisering på høyt internasjonalt nivå, tverrfaglig samarbeid, nettverksbygning, karriereutvikling og tiltak som fremmer et godt arbeidsmiljø.

Forskning

CEMO skal bidra til innovasjon av metoder for pedagogisk måling og anvende disse for å framskaffe kunnskap om substansielle spørsmål. Ambisjonen er å ha en tydelig, internasjonalt enestående og lett gjenkjennelig forskningsprofil. Sentrale strategiske prioriteringer er “Modern test design», “Statistical methods for innovative assessments”, “International large-scale assessments” og “Educational measurement in the Norwegian context”. Vår ambisjon er å opprettholde en god balanse mellom grunn- og anvendt forskning. Gitt at den teknologiske utviklingen fortløpende endrer både utdannings- og målingsfeltet, vil forskning på mulighetene som ligger i digital måling spille en stor rolle i alle fire strategiske satsinger.

Innen 2030 skal vi spisse forskningsporteføljen ytterligere for å fremme synergi samt å samarbeide med andre miljøer ved UV og i Norden. Forskningen vår er primært rettet mot den internasjonale konteksten, men skal samtidig ivareta nasjonale behov. Statistisk modellering av nye typer data og måling av nye lite definerte begreper er to viktige eksempler for det første, forskningsbasert videreutvikling av nasjonale prøver og summativ vurdering innanfor medisintdanning er to viktige eksempler for det siste.

Utdanning

Pedagogiske målinger har stor betydning for samfunnet og enkeltmennesker. Vansker ved barn skal diagnostiseres så tidlig som mulig så de kan adresseres. Lærere må gjennomføre en reliabel og valid vurdering av elevene så de får en fair dokumentasjon av kompetansene sine. Både storskalaundersøkelser som ILSAs (internasjonale storskala undersøkelser innen utdanning) og evne-, ferdighets- og personlighetstester ved rekrutteringsprosesser eller statsborgerprøven skal lages, analyseres og tolkes. Utdanningssystemet trenger kvalitetssikring så at politikere kan adressere mulige utfordringer. Både på kort og lang sikt er håndtering av data fra digitale verktøy en av de store utfordringene i feltet.

CEMOs ambisjon er å tilby en utdanning av målingsspesialister som kan utvikle, bruke og kritisk evaluere slike målinger – og det basert på forskning og i tverrfaglige grupper. Studentene skal derfor også utvikle kunnskap og ferdigheter til å delta i offentlige kontroverser kring pedagogiske målinger. På den måten skal vi fremme kvantitativ metodekompetanse i Norge, Norden og internasjonalt.

Strategi Institutt for lærerutdanning og skoleforskning (ILS) Ambisjon

Institutt for lærerutdanning og skoleforskning (ILS) skal framstå som et spissmiljø for norsk lærerutdanning, skoleleder- og veilederutdanning og skoleforskning. Aktiviteten ved instituttet skal kjennetegnes ved at den er samfunnsengasjert, handlekraftig, inkluderende, utviklende og bærekraftig. Instituttets visjon er å utdanne lærere, veiledere og ledere for framtidens skole og gjennomføre forskning med høy skolerelevans for å bidra til at skolen gir alle elever mulighet for å tilegne seg kunnskap og utvikle kompetanse og holdninger slik at de kan møte komplekse utfordringer i samfunnet.

Utdanning

ILS skal drive fremragende utdanning av lærere, veiledere og skoleledere og være et ledende miljø for kvalitet og innovasjon i disse utdanningene. Innenfor Senter for fremragende lærerutdanning, ProTed, i forlengelsen av senteret og i samarbeid med universitets- og partnerskoler skal ILS videreutvikle det tverrfakultære femårige lektorprogrammet, et av UiOs største studieprogram, som en attraktiv og høyt profilert utdanning av lektorer på trinn 8-13 i skolen med en sterk profesjonsprofil. I samarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige, Det humanistiske, Det samfunnsvitenskapelige og Det teologiske fakultet skal ILS ta ansvar for at gjennomføringen i Lektorprogrammet øker og opprettholdes på et høyt nivå. Videre skal instituttet videreutvikle og fornye Praktisk-pedagogisk utdanning som en påbygning på masterutdanninger for lærerqualifisering for trinn 5-13 i skolen gjennom innovative undervisnings- og vurderingsformer og sikre rekrutteringsgrunnlaget for programmet. For å heve kvaliteten i praksisopplæringen og styrke profesjonsrelevansen i studiene skal ILS samarbeide tett med universitets- og partnerskoler. Som engasjerte profesjonsutøvere på et faglig avansert nivå skal studentene kunne bidra til skolens faglige utvikling og til gode faglige og sosiale læringsprosesser for alle elever, bygge gode relasjoner til elever og foresatte, samarbeide med samfunnet rundt skolen og åpne skolen mot verden.

ILS skal bidra aktivt til etter- og videreutdanning av lærere og skoleledere. Ved å gjennomføre veilederutdanning for stadig flere lærere i skolen og videreutvikle og fornye denne utdanningen, skal ILS ta ansvar for at studentene møter høyt kvalifiserte veiledere i praksis, som bidrar til både studentenes og nyutdannede læreres profesjonelle utvikling. ILS skal videreutvikle og fornye masterprogrammet i utdanningsledelse og øke både rekrutteringen til programmet og gjennomføringen av det, samt arbeide for å øke søkningen til rektorutdanningen og være en aktiv tilbyder av skolelederutdanning i

kommunesektoren. Skoleledere som utdannes ved instituttet, skal ha innsikt i nasjonal og internasjonal utdanningsforskning og kunne utvikle og lede skoler og annen utdanning for framtidens samfunn.

I utdanningene ved instituttet skal studentene utvikle kompetanse og holdninger som rustet dem som profesjonsutøvere i møtet med utfordringene i framtidens skole. Gjennom systematisk forsknings- og utviklingsarbeid skal alle studentene utvikle analysekompetanse slik at de kan ta forskningsbasert kunnskap i bruk i egen profesjonsutvikling og selv bidra til forsknings- og utviklingsarbeid i skolen. Slik vil ILS bidra til å ruste skolen for framtidens samfunn og til bærekraftig utvikling i bred forstand.

For å skape fleksible utdanningsprogram som legger til rette for gode læringsprosesser for studentene, vil ILS ta i bruk digitale læringsdesign og nye forskningsbaserte verktøy. Studentene skal utvikle innsikt i og forståelse for hvordan teknologi kan bidra både til å styrke elevers læringsarbeid og til å støtte læreres profesjonsutvikling, og hvordan digitalt kompetente skoler best kan ledes. Utforskning av nye digitale læringsomgivelser og video-støttet undervisning vil stå sentralt i samarbeid med instituttets Teaching Learning Video Lab og fakultetets øvrige lab-er.

Forskning

Forskningen ved ILS skal inngå i et samspill med utdanningene ved instituttet og ha høy relevans for skolen. Studenter, lærere og skoleledere ved universitets- og partnerskolene skal inviteres inn i instituttets forskningsprosjekter, samtidig som ILS skal bidra til forskning som er initiert av praksisfeltet, og som kan være med på å videreutvikle skolens praksis.

ILS vil styrke sin forskning på flere sentrale områder og være et spissmiljø for utdanningsforskning med høy relevans for skolen. Gjennom forskning på undervisning og læring i og på tvers av skolefag vil instituttet undersøke hvordan kunnskapskulturer og undervisningspraksis i ulike fag og kontekster påvirker elevenes læring i skolen. Ved å forske på hva som kjennetegner god undervisning, vil ILS undersøke mulige sammenhenger mellom lærernes undervisning i klasserommet og elevenes læring og om det finnes spesifikke nordiske tradisjoner og mønstre i undervisningen, også når det gjelder håndtering av digitalisering og flerspråklige utfordringer. Videre vil ILS utforske hvordan lærerutdanningen og skolen forholder seg til undervisning og læring om bærekraft, demokrati og medborgerskap, og hvordan skolen og lokalsamfunnene kan samarbeide om store samfunnsutfordringer knyttet til klima og bærekraft og settes i stand til å mestre dem.

Gjennom forskning vil ILS undersøke hvordan det kan skapes god sammenheng i komplekse og sammensatte lærerutdanningsprogram, hvilken kunnskap og kompetanse lærerstudenter trenger for å navigere i teknologirike klasserom, hvordan lærerstudenter erfarer veiledning i praksis, og hvordan lærere kan støttes i sin profesjonsutvikling. Instituttet vil ta ansvar for å utvikle forskningsbasert kunnskap om relasjonene mellom styring og ledelse av skolen og elevenes læringsresultater, om hvordan utdanningsreformer møter skolens praksis, og hvordan ledere i skolen utformer rollene sine og utøver profesjonelt skjønn. I tillegg vil forskningen ved instituttet ha et tydelig fokus på nasjonale og internasjonale studier av elever og læreres kompetanseutvikling i skole og høyere utdanning og på systematisk arbeid med kvalitetssikring av data og utvikling av instrumenter for å måle elevers faglige kompetanse. ILS vil være en sentral aktør for bruk av video i forskningen ved UiO, i Norge og i Norden og for videreutvikling av forskningsmetodologi knyttet til videodokumentasjon i studier av klasserom.

Tverrfaglig samarbeid, både internt på instituttet og fakultetet, med andre fakulteter ved UiO og med eksterne aktører, blir viktig for å møte framtidens komplekse utfordringer. ILS vil stimulere til samarbeid mellom forskningsmiljøene internt for å utvikle nye forskningsfelt og svare på brukerbehov gjennom

innovasjon, samt bidra til utvikling av nasjonale og internasjonale nettverk. Instituttet skal ha stor bredde i sin eksternt finansierte prosjektportefølje.